

Sjukfrånvaro ett hot mot jämställdheten

Kvinnors deltidssjukskrivningar fungerar som arbetstidsförkortning för att behålla könsstereotypa mönster, där kvinnans jobb inte får gå ut över hennes arbete i hemmet. Det menar Viktoria Bergström, utredare på fackförbundet Kommunal i den nya rapporten Vän eller fiende.

Deltidsarbete

TVÅ utredningar konstaterade i mitten av 2000-talet att den ökande sjukfrånvaron framför allt drabbat kvinnor och att det är dagens största jämställdhetsproblem. I måndags presenterade Viktoria Bergström, Kommunal, den nya rapporten Vän eller fiende – om socialförsäkringar, kön och klass, där hon ifrågasätter om socialförsäkringen är kvinnans vän eller fiende. Hon skriver att kvinnors sjukfrånvaro är en ”ojämställdhetens restpost, eller ett nytt sätt att reproducera samma gamla ojämställdhet”. Sjukfrånvaron är ett hot mot kvinnors ekonomiska självständighet och ett steg tillbaka för ett av målen med jämställdhetssträvan; kvinnors ekonomiska oberoende.

– Ambitionsnivån måste vara högre än att socialförsäkringssystemet ska kompensera för ojämlikhet på arbetsmarknaden, säger Viktoria Bergström.

I DEN JÄMSTÄLLDHETSPOLITISKA utredningen som kom i mitten av 2000-talet beskrevs skillnaden mellan hur män och kvinnor agerar vid sjukdom. När en man får problem informerar han sin arbetsledare som då oftast vidtar åtgärder. Kvinnor väntar längre med att informera om sina problem och

när de gör det rekommenderas de att söka läkare. Läkaren skriver i sin tur en remiss till en sjukgymnast och ger kvinnan ett recept på värktabletter. På arbetsplatsen sker inga förändringar.

Viktoria Bergström skriver att arbetsmiljön inte förbättras av att

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

FOTO: LARS PERSSON/SCANPIX

FOTO: KARIN WALLMANDER

Stefan Ackerby, Viktoria Bergström och Anna Hedborg på seminarium i ABF-huset.

samma arbetstider som en heltidsanställd, men bara jobba 75 procent av sin arbetsförmåga. Helt enkelt ta det lite lugnare än sina friska arbetskamrater.

I RAPPORTEN STÅR ATT LÄSA att det verkar betraktas legitimt, kanske till och med rimligt att kvinnor, särskilt äldre med låg utbildningsnivå som arbetar inom vården, är sjukskrivna. Deras frånvaro ses som vantrivsel, förslitningar och leda. ”Det blir svårt att återgå till arbete eftersom alla vant sig vid att någon är hemma och tar hand om saker”.

Viktoria Bergström skriver att dessa sjukskrivna inte döms på samma sätt som andra grupper. ”Fördömanden av dem som är sjukskrivna utan egentlig anledning förläggs till andra grupper, som inte har så hög sjukfrånvaro”, och menar vidare att kvinnor anses ha rätt att ägna sig åt hemmet. Enligt rapporten blir deltidssjukskrivning en subventionerad arbetstidsförkortning. En tyst överkommelse om att systemet ska fylla upp från deltid till heltid.

Rapporten Vän eller fiende är en del av en serie skrifter från tankesmedjan Arena Idés projekt Välfärd i omvandling.

KARIN WALLMANDER

karin.wallmander@arbetaren.se

kvinnor sjukskrivs och blir förtidspensionerade i stora volymer. Hon menar att trenden ger ett dåligt betyg för den förra regeringens arbetsmarknadspolitik, men även ett underbetyg till facket.

– Facket har inte klarat av att behålla folk på arbetsmarknaden,

säger Viktoria Bergström.

– Det vore bra med en partiell sjukersättning som inte förkortar arbetstiden utan bara minskar arbetsbördan.

Med detta menar Viktoria Bergström att en person som är sjukskriven på 25 procent ska ha